

PROGRAM

W czasie zlotu przeprowadzone zostaną zajęcia związane z czterema priorytetami „Barw przyszłości” (we wszystkich czterech pionach metodycznych).

W programie ujęte są też zajęcia związane z obchodami Roku Aleksandra Kamińskiego oraz 40-lecia Nieprzetartego Szlaku.

W czasie zlotu przeprowadzona będzie Ogólnopolska Gra Ekologiczna.

Zlot stanowić będzie niepowtarzalną okazję do prezentacji w Związku i wdrożenia w codziennej pracy organizacji zmian metodycznych. Zadanie to realizowane będzie zarówno wprost – przez zajęcia kształceniowe w całym bloku zajęć metodycznych (metoda harcerska, ciąg wychowawczy, stymulowanie właściwego rozwoju dziecka, instrumenty metodyczne, różnice w wychowaniu dziewcząt chłopców), jak również pośrednio – przez wykorzystanie nowych rozwiązań metodycznych (stopni, sprawności, znaków służb „ścieżek zainteresowań”) w zajęciach z programu „Barwy przyszłości”.

Uczestnicy:

- ☞ przewidziano uczestnictwo 600–1000 instruktoerek i instruktorów,
- ☞ uczestnikami mogą być drużynowi w zorganizowanych grupach (5–15 osób),
- ☞ grupy zorganizowane mogą być na poziomie hufca lub chorągwi (udział za wiedzą komendantów hufców).

Warunki uczestnictwa:

- ☞ Zgłoszenie grupy z pełnoletnim opiekunem (przesłanie zgłoszenia ekipy oraz ankiet każdego uczestnika potwierdzonych przez komendanta hufca).
- ☞ Wpłata wpisowego w wysokości 30 zł od osoby na konto OSW „Perkoz” do 30 marca 2003 r.
- ☞ Posiadanie własnego sprzętu i wyżywienia (do 15 czerwca 2003 r. będzie możliwość wykupienia wyżywienia w OSW „Perkoz”).
- ☞ Realizacja zadania przedzlotowego przez każdego drużynowego.
- ☞ Posiadanie przez zgłoszoną grupę dwóch adresów mailowych do prowadzenia korespondencji (głównego i zapasowego) – podane ich w karcie zgłoszenia.
- ☞ Potwierdzenie przez szefa grupy udziału do 20 kwietnia 2003 r.

Więcej informacji o Ogólnopolskim Zlocie Drużynowych

☞ www.zlotdruzynowych.zhp.org.pl

☞ gazetka zlotowa (wkładki do miesięcznika „Czuwaj” luty i marzec 2003 r.)

☞ adres kontaktowy zlot.druzynowych@zhp.org.pl

Barwna Komenda

Przewodnik po programie dla komendanta hufca

Związek Harcerstwa Polskiego

Chcilibyśmy, aby z każdego hufca przyjechało co najmniej kilku drużynowych. W zlocie uczestniczą patroli 5–15-osobowe. Jeżeli nie jesteście w stanie wystawić „samodzielnej” reprezentacji, zróbcie to razem z innym zaprzyjaźnionym hufcem. Pomoże wam w tym komenda chorągwi.

MIJSCIE ZLOTU:

Centralna Szkoła Instruktorcka „Perkoz”, Olsztynek, Uroczyśko Waszeta

TERMIN: 21–24.08.2003 r.

Początek – czwartek 21 sierpnia

☞ do godz. 16.00 przyjazd uczestników

☞ apel inauguracyjny o godz. 17.00

Zakończenie – niedziela 24 sierpnia

☞ apel kończący o godz. 15.00, wyjazd uczestników do wieczora

Uwaga – po zlocie w dniach 25–28.08.2003 r. również w „Perkozie” odbędzie się zlot wędrowników i harcerzy starszych (powyżej 16 roku życia) „Wędrownicza Watra”.

Zadania komendy hufca

Zadania komendy hufca polegają głównie na:

- ☞ potwierdzeniu składu patrolu,
- ☞ potwierdzeniu opłażenia składek przez uczestników zlotu,
- ☞ promowaniu i informowaniu o zlocie,
- ☞ pomocy uczestnikom zlotu w przygotowaniu się do niego (przygotowanie i realizacja zadania przedzłotowego, przygotowanie sprzętu biwakowego, ewentualne pozyskanie środków).

Formuła uczestnictwa w programie zlotu

- ☞ poszczególni drużynowi zdobywają odznakę „Barw przyszłości”,
- ☞ odznakę można będzie zdobyć przez indywidualne uczestniczenie w zajęciach oraz wykonanie zadań przez cały patrol,
- ☞ drużynowi uczestniczą w zajęciach programowych na podstawie biletów, rezerwacja biletów odbywać się będzie drogą internetową od czerwca 2003 r. na stronie www.zlotu.

ISBN 83-89037-32-7

Publikacja wydana na zlecenie Główniej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego przez Harcerskie Biuro Wydawnicze „Horzonty”

Prezentacja ZHP

Jak już pisaliśmy wyżej, Święto Flag może stać się doskonałą okazją do promowania działania waszych drużyn i hufca. Dlatego przygotujcie specjalne stanowiska z materiałami i informacjami o środowiskach. Nie zapomnijcie o folderach do rozdawania. Możecie też zorganizować różne pokazy harcerskich działań i specjalności.

Tydzień kultury polskiej i europejskiej w szkole

W jednej ze szkół możecie, w porozumieniu z dyrekcją, przygotować i przeprowadzić tydzień kultury polskiej i europejskiej. Łatwiej wam będzie go zorganizować, gdy wybierzećcie tylko kilka krajów europejskich. W ramach tygodnia możecie przygotować pokaz filmów i dyskusyjny klub filmowy, dzień kulinarny, poznanie literatury krajów w czasie lekcji języka polskiego, poznanie historii i geografii, przygotować dzień przebierania – przebieranie w stroje narodowe, kolorowy dzień (każdy ma mieć danego dnia ubrania w kolorze flagi polskiej lub danego kraju europejskiego), malowanie twarzy na kolor flagi państwa, którego kulturę poznajecie, bieg sztafetowy z flagami.

Pamiętajcie!!! Od waszej inwencji i pomysłowości zależy przebieg i realizacja Święta Flag w środowisku. Postarajcie się, by było to prawdziwe wydarzenie. Ukażcie zuchom, harcerkom i harcerzom, że są częścią większej wspólnoty i że jako jej reprezentanci mogą realizować rzeczy wielkie i piękne. Dajcie im energię i odwagę do wprowadzania w życie ich marzeń i pragnień. Niech to, co jest dla nich przeszkodą, stanie się wyzwaniem, którego się podejmą. Niech pamiętają, że barwy naszej przyszłości zależą od nas.

Kilka słów o Ogólnopolskim Zlocie Drużynowych

W sierpniu w Centralnej Szkole Instruktorskiej w „Perkozie” odbędzie się Ogólnopolski Zlot Drużynowych. To niecodzienne wydarzenie ma na celu podsumowanie dotychczas zrealizowanej części programu „Barwy przyszłości” i przygotowanie drużynowych do realizacji kolejnej części programu, a równocześnie przygotowanie ich do stosowania nowych rozwiązań metodycznych w ZHP.

Podczas zlotu drużynowi będą mieli okazję wziąć udział w wielu ciekawych warsztatach i spotkaniach, poznać nowych przyjaciół z całej Polski a także być pierwszymi „recenzentami” nowych wydawnictw: Instrukcji drużyn, Wymagań na stopnie harcerskie, Sprawności harcerskich, Sprawności i gwiadzek zuchowych, broszur dla drużynowych wszystkich pionów, gdzie zostaną opisane nowe metodyki

Witaj, Barwna Komendo!

W czerwcu 2002 roku Rada Naczelna ZHP swoją uchwałą (Uchwała RN nr 10 z dnia 9 czerwca 2002 r. w sprawie „Programu wychowawczego ZHP na lata 2002–2005”) zobowiązała wszystkie harcerskie komendy do podjęcia realizacji programu „Barwy przyszłości”. Program skierowany jest głównie do gromad zuchowych i drużyn harcerskich. Zadaniem komendy hufca, co zapisano w Statucie ZHP, jest wspieranie drużynowego w pracy wychowawczej, inicjowanie i wzmocnianie działalności programowej i metodycznej gromad i drużyn. Skuteczne wspieranie drużynowego w realizowaniu celów organizacji jest głównym Waszym zadaniem, zadaniem harcerskiej komendy.

Abby przygotować komendy hufców do pracy z programem „Barwy przyszłości”, napisaliśmy specjalnie tę książeczkę, w której znajdziecie podstawowe informacje o programie, pomysły na jego promowanie oraz na przygotowanie drużynowych do jego realizacji. Chcemy Was zachęcić do wykorzystania gotowych pomysłów, ale, przede wszystkim, do podejmowania własnych inicjatyw w tym zakresie. Pisząc jedną książeczkę dla prawie pięciuset różnorodnych komend hufców – hufców małych i dużych, bogatych i mniej zamożnych, z prężnie działającymi na-miśtnictwami i zespołami kształcenia, a także bez nich, komend hufców, które otrzymują różne wsparcie ze strony komend chorągwi – nie unikneliśmy uogólnień. Tylko Wy, instruktorzy konkretnej harcerskiej komendy, możecie zawarte tu propozycje i wskazówki uszczegółwić, przybliżyć, urealnić i... **ZREALIZOWAĆ.**

Przygotowujemy się do wspólnego malowania kolorowego obrazu. My pomożemy Wam przygotować **PĘDZLE I PALETĘ BARW**, naciągnąć dobrze **PŁÓTNO**, pozyskać **MARSZANDÓW SZTUKI I SŁAWĘ**. Damy wam kilka **POMYSŁÓW NA TEMAT** obrazu, nawet postawimy przed Wami kilka **MODELI**. Przygotujemy wspólnie z Wami **PODKŁAD**. Ale jaki będzie ten obraz... zależy od samych **MALARZY!!!**

hm. Anna Poraj

phm. Paweł Smardz

phm. Aleksandra Joniec

Kilka słów o programie

„Barwy przyszłości” są programem kilkuletnim, który realizować będziemy od roku 2003 do 2005.

W programie tym znajdują się cztery priorytety – odrębne, ale przenikające się kierunki programowe.

Priorytety programu:

1. Wzmocnianie wychowawczego charakteru organizacji rozumiane jako wewnętrzne doskonalenie treści i jakości harcerskiego działania, przestrzeganie harcerskiego systemu wartości i stosowanie metody harcerskiej.
2. Wychowanie patriotyczne oraz wychowanie harcerzek i harcerzy do uczestnictwa we wspólnocie europejskiej rozumiane jako kształtowanie świadomości narodowej, w tym dumy z polskiej kultury i dziedzictwa narodowego; patriotyzm w codziennym życiu; kształtowanie otwartości na świat i przygotowanie do integracji europejskiej.
3. Program rozwoju harcerstwa na wsi rozumiany jako dbałość o rozwój społeczny, zapewniający równy start w dorosłe życie, pomoc w wyrównywaniu szans i możliwości dziecka wiejskiego.
4. Wychowanie ekonomiczne rozumiane jako przygotowanie do podejmowania odpowiedzialności za swoje przyszłe życie zawodowe, samodzielność finansową i radzenie sobie na rynku pracy.

W czasie realizacji programu „Barwy przyszłości” zwrócona będzie uwaga na elementy strategii rozwoju licebnego. Program jest budowany zgodnie z nowym, obowiązującym od września 2003 roku podziałem na grupy wiekowe metodyczne w ZHP oraz prezentuje zmiany metodyczne i wspiera ich wdrażanie.

Z Uchwały nr 21/XXXII Rady Naczelnej ZHP z dnia 24 listopada 2002 r.:

Od początku roku harcerskiego 2003/2004 dokonuje się podziału członków zwyczajnych, niebędących instruktorami i seniorami, na następujące grupy metodyczne:

- ZUCHY w wieku 6–10 lat
- HARCERKI I HARCERZE w wieku 10–13 lat
- HARCERKI STARSZE I HARCERZE STARSI w wieku 13–16 lat
- WĘDROWNICZKI I WĘDROWNICY w wieku 16–25 lat

Fabryka symboli

Przed uroczystością możecie zachęcić poszczególne drużyny do przygotowania wystroju niezbędnego do realizacji święta (flagi, proporczyki, wstęgi itp.). Niech drużyny w czasie któregoś ze zbiorów zorganizują fabrykę symboli. Można ogłosić konkurs na najciekawsze i najoryginalniejsze gadżety.

Kominiek instruktorski

Dla instruktorów hufca można zorganizować kominiek na temat wyzwań, jakie wraz ze zmianami w otaczającym świecie stają przed organizacją taką jak ZHP.

Dziwna olimpiada

Przeprowadźcie dziwną olimpiadę. Postarajcie się odszukać jak najwięcej nieznanych w Polsce zabaw z różnych stron Europy. W waszej olimpiadzie wykorzystajcie właśnie takie gry i zabawy.

Rajd rowerowy

Możecie przygotować także rajd rowerowy po okolicy. Do rowerów przymocujcie kolorowe flagi i baloniki. A może zorganizujecie rowerową sztafetę drużyn z flagami w roli głównej?

Turniej 1 z 10

Przeprowadźcie dla zainteresowanych zabawę zgodnie z zasadami teleturnieju 1 z 10. Niech wasza zabawa dotyczy wiedzy o Europie, np. o krajach, kulturze, geografii... Zabawę możecie przeprowadzić w różnych kategoriach wiekowych.

Wystawa

Kilka tygodni przed Świętem Flag możecie ogłosić konkurs plastyczny na wybrany temat związany z tym świętem. W trakcie głównych obchodów zaprezentujecie prace i oglosicie zwycięzców.

Festiwal kultur

Możecie przygotować festiwal europejskich kultur. Zaprezentujcie na nim różne kraje, ich modę, kulturę, osiągnięcia, piosenki, kuchnię. Możecie podzielić te kraje między drużyny waszego hufca lub zaproponujcie, by drużyny same zgłaszały się do „rozpracowania” danych krajów. W czasie festiwalu możecie także przeprowadzić wieczorny koncert piosenek z różnych stron świata.

Wsparcie

Dodatkowych informacji na temat Święta Flag można szukać przede wszystkim w miesięczniku instruktor skim „Czuwaj”. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości zachęcamy także do kontaktu z Zespołem edukacji obywatelskiej i europejskiej GK ZHP (022 339 07 34 lub europa@zhp.org.pl)

Przebieg Święta Flag

Przebieg Święta Flag w hufcu jest dowolny (z zachowaniem warunków opisanych w ramce powyżej).

Święto Flag może w waszym hufcu przybrać różne formy. Możecie przeprowadzić ogólnohufcowe zadanie, do którego realizacji zaangażujecie wszystkie drużyny. Możecie także pozostawić gromadom i drużynom dowolność, a przeprowadzić jedynie hufcowe podsumowanie w formie festynu, parady czy uroczystego ogniska.

Warto pamiętać, by podejmowane działania skoordynować z działaniami podejmowanymi w waszej miejscowości przez urząd gminy lub powiatu, domy kultury czy policję i wojsko. Zachęcamy was do współpracy z sojusznikami – pamiętajcie jednak, by podkreślać harcerski charakter Święta Flag.

Podjęte działania powinny mieć także różnorodny charakter. Wiele z zaproponowanych poniżej działań ma formę masowego udziału zuchów, harcerek i harcerzy (festyn, konkurs, festiwal). Zastanówcie się jednak także nad przygotowaniem różnych form doskonałych (kuźnica, seminarium, dyskusja), które przybliżą wam (szczególnie harcerzom starszym i wędrownikom) różne aspekty integracji europejskiej. Bardzo ciekawa byłaby analiza perspektywy rozwoju waszego regionu i waszej miejscowości.

Postarajcie się na różne przedsięwzięcia organizowane przez was zaprosić wiele osób spoza ZHP.

Przykładowe działania w hufcu

Harcerski festyn „Ku Europie”

Przygotujcie w waszej miejscowości harcerski festyn. W jego trakcie możecie między innymi:

- ▮ przeprowadzić ulicami miejscowości kolorowy korowód. Postarajcie się, by był on jak najbardziej barwny i żywy. Zaprosicie miejscową orkiestrę, kluby sportowe itp.,
- ▮ przeprowadzić konkurs szycia największej flagi Polski i Europy – poprosicie gości, by przynieśli się sobą, jak największą ilość białego, czerwonego, niebieskiego i złotego (żółtego) materiału,
- ▮ narysować na boisku szkolnym plan (lub zbudować makietę) Europy, na której pokazacie związki Polski i waszego regionu z innymi częściami kontynentu.

Program realizowany będzie na wszystkich szczeblach organizacji. Propozycje programowe są adresowane do drużynowych. Podstawową jednostką wspierającą drużynowego w realizacji programu „Barwy przyszłości” jest komenda hufca.

Kierunki dotyczące wznacznienia wychowawczego charakteru ZHP i programu harcerstwa na wsi w dużym stopniu realizowane będą również w powiązaniu z zadaniami „Strategii pracy z kadrą”. Dlatego „Barwy przyszłości” mają przenikać i uzupełniać się z działaniami podejmowanymi w ramach tej strategii.

Strategie pracy z kadrą
znajdziecie na stronie
www.dokumenty.zhp.org.pl

W realizacji programu przewidywane są trzy etapy:

- I etap II – VIII 2003 r.
- II etap IX 2003 r. – VIII 2004 r.
- III etap IX 2004 r. – VIII 2005 r.

W pierwszym etapie programu została opracowana i będzie wydana wyprawka metodyczno-repertuarowa (o wyprawce więcej przeczytacie na następnych stronach). Chcemy, aby przez kolejne lata była ona systematycznie uzupełniana. Każdy materiał zawierając będzie zarówno treści dla drużyn dopiero podejmujących zadania „Barw przyszłości”, jak również i tych, które już realizują podobne zadania.

Kilka słów o wyprawce

Jeszcze w tym roku harcerskim każdy drużynowy waszego hufca (wg spisu harcerskiego 2003) otrzyma nieodpłatnie wyprawkę ułatwiającą realizację programu.

W wyprawce znajdują się trzy broszury repertuarowo-metodyczne, dotyczące

1. wznacznienia wychowawczego charakteru organizacji,
2. wychowania patriotycznego oraz wychowania zuchów, harcerek i harcerzy do uczestnictwa we wspólnotce europejskiej,

3. wychowania ekonomicznego a także:

- ☞ materiały programu rozwoju harcerstwa na wsi, zawierające zadania i propozycje dla wszystkich drużyn, dotyczących wyrównywania szans i możliwości dziecka wiejskiego,
- ☞ książeczka dla wędrowników przygotowująca ich do podjęcia pierwszej pracy i założenia własnej firmy,
- ☞ broszura „Unia bez tajemnic”, wydana przez Pełnomocnika Rządu ds. Informacji Europejskiej,
- ☞ broszura na temat praw człowieka, wydana wspólnie z Amnesty International,
- ☞ książeczka przygotowana przez instruktorów Łódzkiej Chorągwi ZHP z pomysłami na realizację w gromadach i drużynach zadań w Roku Aleksandra Kamińskiego,
- ☞ płyta CD z hymnami Polski i UE.

Kolejne wydawnictwa wspomagające drużynowych w realizacji programu w najbliższych latach będą miały wspólną z wyprawką szatę graficzną i charakterystyczny format:

Każda wyprawka jest taka sama, nie różnicujemy jej pod względem rodzaju prowadzonej drużyny. Taką samą otrzymuje nauczycielka–drużynowa gromady zuchów na wsi i student–drużynowy drużyny wędrowniczej w dużym mieście. Dlaczego? Ponieważ wyprawka wychodzi w ostatnich miesiącach funkcjonowania starego podziału metodycznego, a wykorzystywana będzie w przyszłych latach w czasie obowiązywania podziału na cztery grupy metodyczne. Najczęściej drużynowi (gdy oceniamy drużyny zgodnie z nowym podziałem metodycznym) prowadzą drużyny wielopoziomowe, więc musieliby dostać i tak łączony, specjalny pakiet materiałów. A jeżeli któryś drużynowy przeczyta materiał, który nie dotyczy bezpośrednio jego drużyny, to nic nie szkodzi – sam zdobędzie większą wiedzę o Związku.

Już latem ukazą się następne części wyprawki:

- ☞ Instrukcje drużyn
- ☞ Wymagania na stopnie harcerskie
- ☞ Regulaminy sprawności harcerskich
- ☞ Sprawności i gwiazdki zachowe
- ☞ Broszury dla drużynowych wszystkich pionów, w których opisane będą metodyki poszczególnych grup wiekowych.

miejscach spotkań, rodzajach drużyn działających w waszym środowisku, bazie obozowej, możliwości wyjazdu na harcerski obóz i zapisania się do gromady lub drużyny.

Obok działań odbywających się w waszym środowisku Święto Flag będzie też promowane w mediach ogólnopolskich, co na pewno wzmocni oddziaływanie waszych informacji.

Partnerzy zewnętrzni

Abymy Święto Flag było udane, potrzebna będzie oczywiście pomoc. Możecie się o nią zwrócić między innymi do:

- ☞ szkoły, którą poprosicie o udostępnienie sali gimnastycznej lub boiska a także o wypożyczenie niezbędnego sprzętu,
- ☞ urzędu gminy lub powiatu o przekazanie funduszy na realizację projektu,
- ☞ policji lub wojska, by razem z nimi organizować obchody obu świąt,
- ☞ domu kultury o pomoc w przygotowaniu poszczególnych części świąt,
- ☞ innych organizacji dziecięcych i młodzieżowych działających na waszym terenie.

Warto także skontaktować się z Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej, które służy fachową wiedzą na temat integracji europejskiej oraz niezbędnymi materiałami, które mogą być przydatne. Adres najbliższego RCIE znajdziecie na stronie <http://www.cie.gov.pl>.

Sprawozdanie

Pamiętajcie, by po przeprowadzeniu waszych obchodów w ciekawy sposób wszystkie działania opisać, udokumentować, załączyć zdjęcia i wycinki z prasy. Przyda się to drużynowym waszego hufca podczas Ogólnopolskiego Zlotu Drużynowych, gdzie odbędzie się podsumowanie tego zadania. Pamiętajcie, by dokumentować, co zrobiliście (zdjęcia, artykuły prasowe, nagrania wideo) i przekazać to drużynowym, którzy uczestniczyć będą w zlocie. Także na stronie internetowej www.program.zhp.org.pl już od maja prezentowane będą najlepiej zrealizowane pomysły (jeżeli „opowiecie” o nich również nam).

Abymy informacja o waszych działaniach znalazła się na stronie www.program.zhp.org.pl, meldunek i dokumentacje z podjętych i przeprowadzonych pracach prześlijcie pod adresem:

Zespół edukacji obywatelskiej i europejskiej GK ZHP

00-491 Warszawa, ul. Konopnickiej 6

europa@zhp.org.pl do końca maja 2003 r.

wszystkich zuchów, harcererek i harcerzy oraz instruktoerek i instruktorów możliwe jest pełne osiągnięcie stawianych celów.

Na Głównej Kwaterze ZHP spoczywa obowiązek koordynowania i inicjowania działań, promowanie święta oraz zorganizowanie obchodów centralnych.

Zadaniem komend chorągwi jest inicjowanie i wspieranie działań związanych ze Świętem Flag oraz organizacja obchodów chorągwianych.

Jednak podstawowe działania realizowane będą w hufcach i drużynach i dlatego właśnie na komendzie hufca spoczywa główna odpowiedzialność za przygotowanie majowych obchodów.

Do zadań hufca należy między innymi:

- ☞ przystąpienie do Święta Flag,
- ☞ umotywowanie gromad i drużyn do realizacji zadania,
- ☞ przygotowanie szczegółowego programu związanego z realizacją zadania na terenie hufca i skoordynowanie działań podejmowanych przez gromady i drużyny,
- ☞ promocja święta na swoim terenie,
- ☞ podsumowanie podjętych działań i przesłanie sprawozdania do GK ZHP.

Na co należy zwrócić uwagę

Przebieg i realizacja Święta Flag zależy od możliwości i potrzeb środowiska. Należy pamiętać, że to inwencja i pomysłowość komendy ma największy wpływ na przebieg przedsięwzięcia w hufcu.

Pamiętać należy tylko, by podejmowane działania:

- ☞ skierowane były zarówno do wewnątrz, jak i na zewnątrz organizacji,
- ☞ nawiązywały do symboliki opisanej powyżej,
- ☞ realizowane były między 3 a 9 maja 2003 r. (lub do końca weekendu, czyli 11 maja).

Poniższe wskazówki oraz przykładowe pomysły mają spełniać rolę inspirującą i przybliżającą Święto Flag.

Promocja

Święto Flag to doskonała okazja do promocji waszego środowiska w społeczności lokalnej. Promocja harcerstwa oraz programu „Barwy przyszłości” jest jednym z celów zadania. Dlatego tak ważne jest rozpracowanie przedsięwzięcia oraz wykorzystanie go jako okazji do informowania o waszych działaniach,

KOMPLETUCIE W HUFCU BIBLIOTECZKĘ DRUŻYNOWEGO!!! Nie wszystkie broszury przekazywane będą nieodpłatnie, nie na wszystkie więc będzie stać drużynowego ucznia czy studenta. W komendzie hufca każdy drużynowy powinien móc znaleźć wszystkie potrzebne materiały!

Kolejne materiały wchodzące w skład wyprawki będą przede wszystkim dziełem harcerskich środowisk realizujących program „Barwy przyszłości”. Zachęcamy więc was do chwalenia się tym, co warte naśladowania. Czekamy na konspexy udanych zbiorów i przedsięwzięć programowych, czekamy na propozycje sprawności, które mogłyby uzupełnić ich podstawowy zestaw zatwierdzany przez GK, czekamy na repertuar, który pomoże drużynowym realizować założone cele wychowawcze.

Propozycje, najlepiej w formie elektronicznej, nadsyłajcie do
Wydziału programowego GK ZHP program@zhp.org.pl
Główna Kwatera ZHP, ul. Konopnickiej 6, 00-491 Warszawa
z dokładnym podaniem autorów opracowania i adresu do korespondencji

Przez cały czas realizacji programu informacje, pomysły, relacje z podejmowanych zadań, ogłaszane konkursy, nowe materiały można znaleźć również w:

- ☞ miesięczniku instruktorskim „Czuwaj” na stałych stronach poświęconych „Barwom przyszłości”
- ☞ na stronie www.program.zhp.org.pl
- ☞ na stronie www.sukces.zhp.org.pl

Kilka słów o przygotowaniu drużynowych do pracy z programem

Pół roku temu do hufców trafiła ulotka programu „Barwy przyszłości”. Potem, w kilku kolejnych numerach miesięcznika „Czuwaj”, pisaliśmy o tym, jak sobie zaplanować pracę z programem, jak budować cele wychowawcze, jak kompletować biblioteczke pomocną w realizacji programu. Mam nadzieję, że drużyny z waszego hufca znają te materiały?

To dobrze, bardzo dobrze!

Nawet jednak oczyszczeniu drużynowemu nie wystarczy dać barwnego pakietu materiałów, aby mógł właściwie przystąpić do realizacji programu. Trzeba go tego nauczyć. Tym bardziej, że program „Barwy przyszłości” nie daje często gotowych rozwiązań, tylko stawia pytania i wychowawcze wyzwania. Podejmuje też zaniedbane dotychczas tematy (jak np. wychowanie do przedsiębiorczości), których wszyscy się jeszcze uczymy...

Tylko ciągle wspieranie drużynowych w realizacji programu da efekty. Kto wspiera drużynowych w naszym hufcu? Może prężnie namiestnictwo? Może dobrze funkcjonujący zespół kształcenia? Może opiekunowie niepełnoletnich drużynowych? Może opiekunowie prób instruktorskich? Może komisja stopni instruktorskich?

Szczerliwa ta komenda, która na każde powyższe pytanie odpowiedziała „tak”. Gratulujemy!

Tak więc widać, że najpierw wiele osób – członków władz hufca, opiekunów prób instruktorskich, członków KSI i namiestnictwa trzeba przygotować do pracy z programem, aby następnie pracować z drużynowymi. Sprawdzicie, jaką ofertę w tym zakresie proponuje wam komenda chorągwi. Być może jakiegoś kursy, warsztaty, wydawnictwa są właśnie przez nią przygotowywane?

Uwaga!

W listopadzie 2002 r. odbył się w Centralnej Szkole Instruktorskiej kurs liderów programu „Barwy przyszłości?”, a w lutym 2003 r. kurs chorągwianych instruktorów programowych, również w zakresie pracy z tym programem. Dowiedźcie się w swojej komendzie chorągwi, kto wzięt w tych kursach udział. Instruktor ten może wam pomóc zorganizować warsztaty czy przeprowadzić zajęcia na temat programu „Barwy przyszłości”.

Najczęściej do pracy z „Barwami przyszłości” przygotowujemy drużynowych będziemy podczas zbiorów namiestnictwa, prowadzonych warsztatów i kursów drużynowych.

Oto propozycje takich zajęć:

ZAJĘCIA WPROWADZAJĄCE DLA DRUŻYNOWYCH – PREZENTACJA PROGRAMU

Temat zajęć: program ZHP na lata 2003–2005 „Barwy przyszłości”

Cel: prezentacja programu

go poszukiwania nowej, pokojowej formuły dla Europy, tak by nie doszło do kolejnej wojny. Formułę tą wypracował właśnie Robert Schuman, który zaproponował stopniowe przekazywanie zarządu nad pewnymi sektorami gospodarki różnym krajów pod wspólne władanie (Integracja sektorowa). Jego plan stał się podstawą powołania pierwszej wspólnoty – Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali – jednej z organizacji składających się na dzisiejszą Unię Europejską. Na pamiątkę ogłoszenia przez Schumana jego planu dzień 9 maja został uznany Dniem Europy.

Oba te majowe wydarzenia, choć odległe w czasie i miejscu oraz odnoszące się do różnych zagadnień, mają pewne cechy wspólne. Oba zostały przeprowadzone dzięki odwadze i mądrości ludzi, na których barkach spoczywał w ówczesnych czasach los Polski i Europy. Ludzie ci nie bali się snuć swoich wizji, ale próbowali także wdrażać je w życie, przejmując w ten sposób odpowiedzialność za losy całych społeczności.

Jak wiemy, nie wszystkie postanowienia Konstytucji 3 maja oraz Deklaracji Schumana udało się wdrożyć w życie. Zabrakło środków i determinacji, czasami tok wydarzeń był już przesądzony. Jednak oba dokumenty oraz ich twórcy przeszli na trwałe do pamięci jako ludzie odwazni, śmiało podejmujący realizację swoich marzeń.

Cele Święta Flag

Celem Święta Flag jest:

- ☞ zainteresowanie członków ZHP historią Polski i Europy,
- ☞ ukazanie integracji europejskiej jako wyzwania i szansy na rozwój naszego kraju,
- ☞ wzmocnianie postawy odpowiedzialności za swoją wspólnotę lokalną, kraj i Europę,
- ☞ wypromowanie programu ZHP „Barwy przyszłości” wewnątrz organizacji oraz w środowisku działania.

Jak zorganizować Święto Flag

Termin

Wasze działania związane z realizacją zdania programowego Święto Flag powinny zostać przeprowadzone między 3 a 9 maja (lub do końca weekendu, czyli 11 maja) 2003 r.

Kto realizuje Święto Flag

Zadanie programowe Święto Flag jest zadaniem ogólnopolskim, przeprowadzanym w całej organizacji. Oznacza to, że każda harcerska komenda i każde harcerskie środowisko powinno w miarę swoich możliwości włączyć się w przygotowanie i przeprowadzenie tego zadania. Tylko przy zaangażowaniu

☞ reklama barw – po zapoznaniu zastępów lub patroli z założeniami programu (oczywiście w ciekawy sposób), każdy zastęp/patrol ma za zadanie wymyślić wierszyk i hasło reklamowe konkretnej części „Barw przyszłości” – dlatego warto realizować tę właśnie część programu.

Święto Flag

Dobrym momentem na inaugurację programu „Barwy przyszłości” może stać się Święto Flag.

Ale o tym już w kolejnym rozdziale.

Kilka słów o Święcie Flag

Pragniemy was zachęcić do uczestniczenia w Święcie Flag – niech początek maja 2003 roku stanie się naszym ogólnopolskim, harcerskim świętem radości i dumy. Niech w całej Polsce w tym samym czasie zuchy i harcerze przeprowadzą dla swoich społeczności różne działania nawiązujące do „Barw przyszłości”, tak by wszędzie widać było harcerskie barwy – „Barwy przyszłości”. Głównym symbolem a jednocześnie zadaniem tego święta powinno być wywieszanie w oknach domów przez nasze zuchy, harcerzy, instruktorów oraz zachęcane przez nas społeczeństwo flag – biało-czerwonej i niebiesko-złotej.

W poniższym rozdziale znajdziecie pomysły i wskazówki, jak przeprowadzić Święto Flag. Jest to ogólnopolskie zadanie programowe, które realizowane będzie w ZHP w maju roku 2003. Przystąpienie do Święta Flag (a więc rozpoczęcie pracy z programem „Barwy przyszłości”) jest także warunkiem uczestnictwa w sierpniowym Ogólnopolskim Zlocie Drużynowych w „Perkozie”.

Symbolika Święta

Idea i symbolika Święta Flag nawiązuje do dwóch ważnych wydarzeń z historii Polski i historii Europy.

3 maja 1791 r. została uchwalona pierwsza w Europie i druga na świecie demokratyczna konstytucja, której pełne wprowadzenie przekształciłoby Rzeczpospolitą w nowoczesne i sprawiedliwe państwo. Przyjęta przez Sejm konstytucja stała się szybko wzorem dla innych podobnych aktów w Europie i na świecie.

Także w maju, tyle że półtora wieku później, Robert Schuman, minister spraw zagranicznych Francji, wielki wizjoner i polityk, ogłosił plan jednoczenia Europy, które zapobiec miało powstaniu się koszmaru I i II wojny światowej (fragmenty deklaracji Schumana zamieszczamy w broszurze na temat wychowania patriotycznego i proeuropejskiego). Przekłom lat 40. i 50. był na naszym kontynencie okresem gorączkowe-

Po ukończeniu zajęć uczestnik będzie:

- ☞ znał główne założenia programu,
- ☞ umiejętnie pracował z priorytetami programu,
- ☞ orientował się w założeniach głównych przedsięwzięć programu w roku 2003 (Święto Flag, Ogólnopolski Zlot Drużynowych).

Materiały programowe:

Gitara, szary papier, taśma klejąca, tekturki piosenki, markery, farby plakatowe, pędzelki (albo palce), puzzle małe – losy, ulotki programu, rocznik „Czuwaj” z roku 2002, tekst uchwał XXXII Zjazdu ZHP i uchwały RN „Barwy przyszłości”, plany pracy drużyn/gromad, baloniki i karteczki, sznurek, dostęp do Internetu, gazeta złota drużynowych nr 1 i 2.

Czas trwania: 2 godziny

Formy pracy:

Zabawy integracyjne, praca w grupie, prezentacja, piosenka, zabawa ruchowa, ćwiczenie.

Przebieg zajęć:

- ☞ powitanie (zgodnie z przyjętą obrzędowością namiestnictwa, kursu),
- ☞ zabawa integrująca grupę – rundka „gdym był kolorem, to byłbym...”,
- ☞ nauka piosenki „Paleta barw”,
- ☞ prezentacja założeń programu,
- ☞ podział na 4 grupy (wg wylosowanych puzzli),
- ☞ praca w grupach – przygotowanie prezentacji wylosowanego kierunku programu (na podstawie artykułów w „Czuwaj”, ulotki, uchwały programowej, innych dokumentów),
- ☞ prezentacja pracy grup,
- ☞ burza mózgów 2–2–2 (w czasie dwóch minut dwuosobowe zespoły zapisują na przygotowanych kartkach dwa nowe, niepowtarzające się pomysły na realizację programu w dwóch drużynach/gromadach, po dwóch minutach zmiana kartki),
- ☞ omówienie pomysłów, rozmowa,
- ☞ plebiscyt na najciekawszy barwny pomysł – każdy ma jeden głos, po głosowaniu i ogłoszeniu wyników zwycięzca otrzymuje nagrodę, np. kolorowy bukiet lub balonik,
- ☞ praca w grupach – opracowanie pomysłów na zorganizowanie Święta Flag w gromadzie/drużynie,
- ☞ prezentacja pracy grup,
- ☞ podział na pary,

- ☞ ćwiczenie w parach – „ubarwienie” własnych planów pracy gromady, drużyny,
- ☞ piosenka „Paleta barw”,
- ☞ prezentacja założeń Ogólnopolskiego Złotu Drużynowych (w tym gazetki złotowej, strony internetowej, artykułów w „Czuwaj”, koncepcji udziału reprezentacji hufca),
- ☞ zabawa – wypisanie własnej złotej myśli, która może zachęcić innych drużynowych do udziału w zlocie drużynowych i włożenie jej do barwnych baloników – losowanie, prezentacja sentencji,
- ☞ podsumowanie zajęć – zabawa prawda-falsz (wg pytań przygotowanych we wcześniejszej fazie zajęć przez grupy prezentujące poszczególne priorytety – po pięć pytań, na które odpowiedź brzmi tak lub nie),
- ☞ ocena zajęć – malowanie wspólnego obrazu z wykorzystaniem palety punktacji,
- ☞ pożegnanie (zgodnie z przyjętą obrzędowością namiestnictwa, kursu).

ZAJĘCIA DLA DRUŻYNOWYCH – WARSZTAT PRACY

Temat zajęć: warsztat pracy na temat programu ZHP na lata 2003-2005 "Barwy przyszłości"

Cel: przygotowanie drużynowych do prawidłowego korzystania z dostępnych źródeł w czasie realizacji programu

- Po ukończeniu zajęć uczestnik będzie:
- ☞ umiejętnie korzystał z materiałów metodycznych i repertuarowych wspierających realizację programu,
  - ☞ wiedział, w jakich różnorodnych źródłach (artykuły, wyprawka, strony www, lokalne instytucje, inni instruktorzy i sprzymierzeńcy) można szukać pomocy i wsparcia,
  - ☞ samodzielnie kompletował biblioteczkę „Barw przyszłości”,
  - ☞ znajdował sojuszników do realizacji programu.

Materiały programowe:

Kartony, rozsypywanki, wyprawki programowe, losy, artykuły piernicze, zaszyfrowane zadania, roczniki miesięcznika „Czuwaj”

Czas trwania: 5 godzin

Formy pracy:

Zwiad, zabawa, ćwiczenie, praca w grupach, praca z tekstem, dyskusja

Zbiórki drużyn i gromad

W tym samym, wybranym tygodniu wszystkie gromady i drużyny w hufcu przeprowadzają zbiórkę promującą program „Barwy przyszłości” według wspólnie przez drużynowych opracowanych konspektów i wykonują takie same zadania, np.:

- ☞ tworzą barwną wizytówkę gromady/drużyny,
- ☞ wykonują barwny meldunek o przystąpieniu do realizacji programu,
- ☞ przygotowują się do hufcowego zjazdu „Paleta barw” (zdobytając podstawowe umiejętności i wiadomości na temat programu),
- ☞ tworzą portret kolorowego człowieka przyszłości (drużyny, zastępy wypisują cechy i umiejętności, jakie może doskonalić w sobie zuch i harcerz dzięki realizacji „Barw przyszłości”). Gdy każda z drużyn stworzy swój portret, podczas zbiórki namiestnictwa łączycie te cechy, aby powstał hufcowy „kolorowy zuch, kolorowy harcerz”.

Gra terenowa

Zarówno dla drużyny, jak i dla hufca można zorganizować grę terenową. W drużynie i szczebie poszczególne zadania będą wykonywały zastępy, a podczas gry hufcowej mogą to być patrole – reprezentacje drużyn i gromad, ale również zastępy.

Grę można obudować fabułą, na przykład może to być podróż kolorową machiną przyszłości czy też budowanie takiej maszyny. Aby maszyna mogła wyruszyć w przyszłość, trzeba ją skonstruować, a więc należy mieć właściwy projekt i niezbędne materiały. Łączeniem w całość maszyny może być odnalezienie czterech ścieżek programu „Barwy przyszłości”.

Można wymyślić dowolną fabułę na podstawie poszukiwania kolorów, barw harcerskiej rzeczywistości.

Jeżeli będzie to gra hufcowa, to za wykonanie zadań każda drużyna odnajduje napęd do maszyny – pakiet programowy „Barw przyszłości”. Pakiet ten w czasie podsumowania gry uroczyste wręcznie drużynowemu.

Przykładowe zadania do wykonania podczas gry terenowej:

- ☞ przeprowadźcie sondę uliczną na temat, co jest dumą naszego narodu, z czego możemy być dumni, co powinien wiedzieć o naszym kraju cudzoziemiec, co oznacza słowo ojczyzna,
- ☞ zwiad w urzędzie pracy na temat zatrudnienia – jakie zawody mają powodzenie, jakie są poszukiwane, zwiad w wybranej firmie, wywiad z dyrektorem firmy (dla wędrowników),
- ☞ wypisanie jak największej liczby pomysłów, jak możemy oszczędzać pieniądze,
- ☞ zbudowanie modelu idealnego zucha, harcerza (plakatu, figurki...) z wypisaniem cech, jakimi powinien charakteryzować się,

Kilka pomysłów na inaugurację programu w hufcu

Jedno jest pewne – warto jakoś oficjalnie rozpocząć w hufcu realizację programu „Barwy przyszłości”. To powinien być konkretny dzień, konkretna forma, konkretne wydarzenie. Dlaczego?

- ☞ Aby można w tym dniu trafić równocześnie do wszystkich mediów lokalnych,
- ☞ aby wiedzieć, od którego momentu zaczęło się współzawodnictwo drużyn,
- ☞ aby móc razem, wspólnie ze wszystkimi drużynowymi, ubarwić program pracy hufca,
- ☞ aby móc zaprosić ważnych gości spoza i z organizacji na to wielkie barwne święto i wykorzystać inaugurację programu do nawiązania nowych znajomości,
- ☞ aby...,
- ☞ aby...,
- ☞ aby...,
- ☞ aby...

Pomysły i moment na inaugurację można wybrać różnie. Zastanówcie się najpierw w gronie komendy, jaki cel z wymienionych powyżej chcecie przede wszystkim zrealizować, bo to ma duże znaczenie w doborze formy, miejsca, uczestników inauguracji.

Kilka pomysłów

Namiestnictwo i zbiórka drużynowych

To drużynowi będą bezpośrednio realizować „Barwy przyszłości”. Od tego, czy będą chcieli „ubarwić swoje propozycje programowe” dla zuchów i harcerzy, będzie zależało, czy rozpoczną korzystanie z „barwnego pakietu”. Drużynowi powinni zainteresować się pracą z tym programem, bo to oni będą motywować do realizacji zadań swoje drużyny. Proponujemy, aby w poszczególnych namiestnictwach zorganizować zbiórki drużynowych. Na takiej zbiórce drużynowi mogliby dokładniej poznać program, ale oprócz tego wypracować pomysły na jego realizację we wszystkich poszczególnych pionach wiekowych.

Pomocny może się okazać tu konspekt zajęć z wcześniejszego rozdziału.

Jeżeli zaplanowana zostanie hufcowa inauguracja „Barw przyszłości”, czyli zbiórka dla wszystkich drużyn, to na zbiórce namiestnictwa możecie ją przygotować i podzielić się zadaniami związanymi z jej przygotowaniem i przeprowadzeniem.

Przebieg zajęć:

- ☞ powitanie (zgodnie z przyjętą obrzędowością namiestnictwa, kursu),
- ☞ rozpytywanie – każdy drużynowy otrzymuje komplet zapisów dotyczących programu „Barwy przyszłości” i konkretnych jego kierunków; pomiędzy prawdziwymi stwierdzeniami są też kartki „kłamliwe” – zadaniem drużynowych jest prawidłowe naklejenie na kartony odpowiednich zapisów w odpowiednich priorytetach (ćwiczenie stanowi rodzaj przypomnienia i uporządkowania wiedzy z poprzednich zajęć),
- ☞ podsumowanie i omówienie ćwiczenia, ewentualna korekta,
- ☞ podział na zespoły kilkusobowe (w zależności od liczności grupy) za pomocą określenia swojej ulubionej barwy (cztery barwy programu: żółty, czerwony, niebieski, zielony),
- ☞ praca w grupach – odszyfrowanie zadania: zastanówcie się, kto może wam pomóc w realizacji programu „Barwy przyszłości”; wybierzcie się na zwiad, odwiedźcie lokalne instytucje, biblioteki, strony www; przypomnijcie sobie, czy rodzice waszych zuchów lub harcerzy nie zajmują się zawodem np. integracją europejską albo bankowością, finansami; stwórzcie jak najpełniejszą „Mapę Barwnych Pomocników” z adresami, telefonami, adresami stron www, bibliografią,
- ☞ zwiad,
- ☞ podsumowanie zwiadu (jako dalsza część zajęć lub kolejne spotkanie),
- ☞ prezentacja wyników zwiadu,
- ☞ dyskusja – stworzenie wspólnej „Mapy Barwnych Pomocników”,
- ☞ nagroda dla wszystkich uczestników zwiadu – wręczenie wyprawek programowych programu „Barwy przyszłości”,
- ☞ podział na 8 grup według ukrytych wcześniej przez prowadzącego w wyprawkach kolorowych losów,
- ☞ praca z tekstem w małych grupach – każda grupa przegląda jedną broszurkę i przygotowuje jej prezentację,
- ☞ prezentacja pracy grup – reklamowanie poszczególnych części wyprawki,
- ☞ zadanie międzyzbiórkowe – każdy zapoznaje się z całością wyprawki,
- ☞ zakończenie i podsumowanie zajęć,
- ☞ pożegnanie (zgodnie z przyjętą obrzędowością namiestnictwa, kursu).

Uwaga! Cenny byłby podczas zwiadu dostęp do Internetu. Jeżeli nie ma takiej możliwości w hufcu, być może uda się wynegocjować darmowe wejście do kawiarenki internetowej? To trzeba załatwić wcześniej.

Kilka słów o tym, jak ubarwić program pracy hufca

Hufiec to terytorialna wspólnota drużyn i gromad. A te drużyny i gromady po świetnie przeprowadzonych przez was zajęciach zapewne będą realizować program „Barwy przyszłości”. Mówiliśmy już o tym, że i w planie pracy hufca, jego zespołów instruktorskich, takich jak namiestnictwa czy zespoły kształcenia, program ten powinien być ciągle żywy i obecny.

Po wstępnych zajęciach promujących program czas na kolejne zbiórki namiestnictwa, gdzie „rozgrzyziony” kolejno będzie każdy priorytet programu, udzielona odpowiedź na każde pojawiające się pytanie, rozwiązany każdy problem. To trzeba wpisać do programu pracy hufca!

Pamiętajmy, że nadrzędnym kierunkiem programu jest wzmacnianie wychowawczego charakteru organizacji, tak więc dobrze na stałe do programu pracy hufca wpisać konferencję instruktorską, poradnictwo, spotkania drużynowych z... (psychologiem, pedagogiem, rodzicami, dyrektcją szkół).

Budując plan pracy hufca pamiętajcie o harcerstwie na wsi. Te hufce, które na swoim obszarze działania mają wsię, powinny wpisać do swego programu takie inicjatywy, które pozwolą na założenie gromady czy drużyny w każdej wiosce. To nie jest proste zadanie, dlatego pomagaj wam będą również hufce miejskie. To miejskie drużyny, szczepy, grupy wędrowników mają inicjować i wspomagać harcerstwo na wsi. Być może do planu pracy hufca warto wpisać takie zadania, które będą prowadziły do znalezienia hufca partnerskiego, zupełnie innego od naszego? (Hufiec wiejski powinien zaprzyjaźnić się z miejskim, a miejski z wiejskim). Może warto nawiązać współpracę programową, wymianę obozową, osobiste przyjaźnie? Może zbudujecie wspólną reprezentację drużynowych na zlot drużynowych w „Perkozie”? A może zapraszać będziecie się na organizowane przez siebie warsztaty lub zorganizujecie wspólny kurs drużynowych? Co wpisiecie do planu pracy hufca?

Wasz hufiec organizuje bardzo wiele przedsięwzięć – coroczny rajd, manewry hufcowe, jesienne spotkanie kadry, święteczną giełdę, sławny festiwal. Te pomysły powstały kiedyś, kiedy jeszcze o „Barwach przyszłości” nikt nie słyszał. Ubarwicie je! Wykorzystajcie sprawdzone, tradycyjne przedsięwzięcia do przekazania nowych treści. Festiwal kultury może obejmować tradycje, zwyczaje, osiągnięcia kulturalne poszczególnych państw UE. Rajd w tym roku może podążać szlakiem euro i złotychki. Święteczna giełda może być świetną akcją zarobkową hufca, a jesienne spotkanie kadry można zorganizować w pobliskiej wsi i połączyć ze spotkaniem z tamtejszymi „możnymi” (softysem, proboszczem, dyrektorem domu kultury, komendantem OSP) w celu ustalenia współpracy w budowaniu harcerstwa na tejsze wsi.

Warto też pomyśleć o przedsięwzięciach zainicjowanych specjalnie dla potrzeb programu „Barwy przyszłości”. Oprócz pomysłów wymienionych już wcześniej może to być także hufcowe współzawodnictwo „Barwnych Drużyn” czy program „Barwnego Nieobozowego Lata”.

Kilka słów o tym, jak promować program w społeczności lokalnej

Najprostsza odpowiedź – skutecznie. Wykorzystujcie do promowania wszystkie możliwe okazje:

- ☞ najważniejsze (zamieszczacie w prasie artykuły na temat nowego harcerskiego programu „Barwy przyszłości” – „Harcerze zachęcają do uczestniczenia w Świecie Flag”, organizujecie Harcerską Pedagogiczną Konferencję Wychowawców),
- ☞ najdziwniejsze (reprezentacja hufca wyrusza na Ogólnopolski Zlot Drużynowych wozem konnym, hufiec... pobija rekord Guinnessa w szczi największej flagi państwowej),
- ☞ najbardziej nowoczesne (drużyna wędrownicza „Walkirie” gra na giełdzie, harcerski klub wysoko-górski zdobywa najwyższe szczyty Europy).

Bądźcie widocznii!

- ☞ trafajcie z informacją o podejmowanych działaniach do radia, telewizji, prasy,
- ☞ zadbajcie o hufcową stronę internetową. Aktualizujcie ją i modernizujcie. Zadbajcie, aby była dostępna w wyszukiwarkach internetowych,
- ☞ wybierzcie się na zebranie dyrektorów szkół, aby na nim zaprezentować program „Barwy przyszłości”,
- ☞ zorganizujcie konkurs dla drużyn na najlepiej wykonaną gazetkę ścienną w szkołach, klubach (miejscach działania) promującą nowy program,
- ☞ wykonajcie ulotki dla rodziców, szkół, dzieci i młodzieży, promujące waszą harcerską działalność. Pamiętajcie, że każda z wymienionych grup odbiorców trzeba przekonać czymś innym, więc i ulotek należy mieć kilka rodzajów,
- ☞ skontaktujcie się z kierownikami zespołu promocji w waszej chorągwi. Tam zapewne znajdziecie pomoc i nowe pomysły.

Pomocy szukać możecie również
w Główniej Kwaterze ZHP,
Wydział promocji i informacji,
ul. Konopnickiej 6, 00-491 Warszawa
wpi@zhp.org.pl